

Η περιτομή του Ιησού Χριστού

/ Γενικά Θέματα

Ευαγγελικό Ανάγνωσμα: Λουκ. β΄20-21, 40-52

Οκτώ μέρες μετά τη γέννηση του Χριστού, την πρώτη του πρώτου μηνός, η Εκκλησία μας γιορτάζει την περιτομή του Χριστού. Μια εβραϊκή τελετουργική διάταξη, την οποία εκπλήρωσε ο Ιησούς, όπως όλοι οι Ισραηλίτες, αλλά η οποία καταργήθηκε με το κήρυγμα του ευαγγελίου, τι νόημα έχει πράγματι

να την γιορτάζει η ορθόδοξη καθολική Εκκλησία; Είναι ένα ερώτημα, όπου αυθόρμητα γεννιέται λίγο – πολύ σε όλους μας – όσοι δεν έχουμε τη βαθειά γνώση των ιερών πραγμάτων.

Βέβαια, υπάρχει η απλή απάντηση, που μπορούμε αμέσως να σκεφτούμε. Με τη γιορτή τιμούμε, ένα γεγονός της ζωής του Χριστού, σημαντικό κατά το ότι ανήκει στη θρησκευτική του πολιτεία και κατά το ότι σημαίνει την ώρα της ονομασίας του, τότε πήρε το όνομα Ιησούς και επαληθεύτηκε η προφητεία του αγγέλου ότι ο γιος, που θα γεννήσει η Μαρία θα ονομαστεί έτσι. Όταν αγαπούμε ένα πρόσωπο – πολύ περισσότερο – όταν λατρεύουμε τον Θεό, η κάθε στιγμή της ιστορίας του εύλογα γίνεται αντικείμενο προσοχής και αφορμή ευφροσύνης. Στην Εκκλησία μας, όμως, το κάθε γεγονός του Θεού μεταποιείται σε γεγονός του ανθρώπου κι η κάθε γιορταστική πράξη μεταφέρει τον άνθρωπο στη θεϊκή πράξη. Στη γιορτή της Περιτομής πως μπορεί να νοηθεί αυτό;

Οι θεοφώτιστοι πατέρες μας διαπιστώνουν ένα σπουδαίο μήνυμα, το μήνυμα της υπακοής. Ο Χριστός περιτέμνεται, υφίσταται δηλαδή ένα ταπεινωτικό πάθημα, επώδυνο και αποκρουστικό, όπως είναι η περιτομή, για να υπακούσει στο νόμο, για να δηλώσει υποταγή στο θέλημα του Θεού, έστω κι αν ο Υιός του Θεού, δεν χρειάζεται ούτε το πάθημα να υποστεί ούτε την υποταγή να δηλώσει. Κι εμείς, οι Χριστιανοί του, μαθαίνουμε ότι έχουμε χρέος να υπακούμε στο νόμο του Θεού, όχι κατά τη λογική μας αλλά κατά την εντολή του, ακόμη κι αν φαίνεται παράδοξη στον κόσμο μας και στις συνήθειες μας. Ο Κύριος μας υπακούοντας κατά πάντα ως άνθρωπος δικαιωματικά μπορούσε να καταργήσει τα του νόμου, και οι πιστοί του μιμούμενοι την υπακοή του χαρισματικά μπορούμε να ελευθερωθούμε από την αμαρτία. Έτσι ψάλλει ο υμνωδός, «Ουκ επησχύνθη ο πανάγαθος Θεός, της σαρκός την περιτομήν αποτμηθήναι, αλλ' έδωκεν εαυτόν, τύπον και υπογραμμόν, πάσι προς σωτηρίαν» (ιδιόμελο του Εσπερινού).

Εν τούτοις, η ίδια η ιστορία του γεγονότος της περιτομής, όταν θεωρηθεί κατά το πνεύμα της, αποκαλύπτει μια υψηλή πνευματική απάντηση στο ερώτημα μας, γιατί γιορτάζουμε την Περιτομή. Με την τελετουργία αυτή όρισε ο Θεός στον Αβραάμ κατά τη διαθήκη και τη συμφωνία, που συνήψε μαζί του, έβαλε ένα ορατό και ανεξάλειπτο σημάδι πάνω στο ίδιο το σώμα των πιστών του, για να τους θυμίζει διαρκώς τη σχέση τους με τον Κύριό τους. Όπως εκείνος, που θέλει να ασφαλίσει την παρουσία του βάζει την προσωπική του σφραγίδα, ένα δικό του σημάδι πάνω σε όσα του ανήκουν, έτσι ο Θεός σημάδεψε τον περιούσιο λαό του με την περιτομή, για να δείξει σ' αυτόν και στους άλλους λαούς ότι είναι ιδιοκτησία του. Φανερώνει, λοιπόν, η περιτομή παρουσία Θεού, δηλώνει υπακοή του ανθρώπου και προϋποθέτει πίστη, σύνδεσμο απόλυτης εμπιστοσύνης μεταξύ Κυρίου και πιστού.

Αυτές οι άγιες έννοιες δεν ήταν δυνατόν να καταργηθούν με την κατάργηση του τύπου.

Η εβραϊκή περιτομή έπαυσε να ισχύει για την Εκκλησία του Χριστού. Από τη στιγμή, που περιετμήθη ο Χριστός, όλοι οι Χριστιανοί, που είμαστε μέλη Του είμαστε πλέον περιτμημένοι εν τω ονόματι Του και η περιτομή ως σημάδι πάνω στη σάρκα μας δεν μας χρειάζεται. Μας χρειάζεται, όμως η αχειροποίητη περιτομή, ως συνείδηση και ως βίωμα μέσα στην καρδιά μας, ως γεγονός μέσα στο είναι μας. Μας χρειάζεται μια νοοτροπία, που θα κόβει και θα διώχνει μακριά μας το θέλημα του κόσμου και θα κρατά ζωντανό στη ζωή μας το θέλημα του Θεού. Αυτή την αχειροποίητη περιτομή την παίρνουμε με τα μυστήρια του βαπτίσματος και του χρίσματος και την ανανεώνουμε με το μυστήριο της μετάνοιας και της εξομολογήσεως. Σ' αυτά τα μυστήρια ο καθένας μας κάνει μια συμφωνία με το Θεό, συνάπτει μια διαθήκη, δηλώνει δούλος του Κυρίου και ο Κύριος τον σφραγίζει με τη χάρη του, για να είναι δικός του, ομολογεί υποταγή και δέχεται υιοθεσία, αποτάσσεται τον σατανά και συντάσσεται με τον Χριστό.

Ζούμε, λοιπόν, και σήμερα, μέσα στην Εκκλησία την περιτομή μας γιορτάζοντας την περιτομή του Χριστού. Ανανεώνουμε την απόφαση μας να ανήκουμε στον Κύριο και να τηρούμε τους όρους της σχέσεως μας μαζί του. Η συναίσθηση ότι είμαστε κτήμα Του και περιουσία Του μας βοηθά να κρατούμε καθαρό τον εαυτό μας από τα αντίθετα και αντίχριστα μιάσματα. Η πεποίθηση ότι είμαστε εκούσιοι δούλοι Του μας σπρώχνει να κάνουμε αβίαστα το θέλημά Του. Έτσι νιώθουμε ότι μας αναγνωρίζει και εκείνος για δικούς Του και βιώνουμε την προστασία και την παρηγοριά Του κάθε στιγμή. Αλλά έτσι μας γνωρίζει και ο κόσμος για δούλους Χριστού, για παιδιά του Θεού και της Εκκλησίας και μας ξεχωρίζει. Χωρίς να έχουμε πάνω μας το σημάδι της εβραϊκής περιτομής, σημαδευόμαστε από την περιτομή των παθών, από την αποκοπή των κακών, από την εκκοπή του φίλαυτου και εγωιστικού μας θελήματος. Κι αν δεν γίνεται αυτό ποτέ στην εντέλεια για την ανθρώπινη αδυναμία μας, ευλογείται, όμως πάντοτε η διάθεση και η προσπάθεια μας από τη θεία χάρη.

Μια πολύ ωραία παράσταση του περιτμημένου Χριστιανού μπορούμε να διακρίνουμε σε ένα λόγο του αποστόλου Παύλου, που γράφει προς τον Τιμόθεο μιλώντας για εκείνους, που θέλουν να ανήκουν στο Κύριο και δεν παρασύρονται από πλάνες διδασκαλίες. Ο πιστός παρομοιάζεται σαν ένα ασάλευτο αγκωνάρι, που έχει γραμμένο στη μια πλευρά του τον αφορισμό. «Γνωρίζει πολύ καλά ο Κύριος τους δικούς του» και στην άλλη πλευρά την προτροπή, «Μακριά από την αδικία όποιος αναγνωρίζει τον Κύριο»! Είναι ακριβώς οι δυο όψεις του γεγονότος της Περιτομής, που απηχούν και το νόημα της, να είμαστε του Θεού και να είναι ο

Θεός δικός μας! Αποτελεί ίσως την καλλίτερη ευχή και την καταλληλότερη προσευχή για την καινούργια χρονιά, που έκανε και πάλι την αρχή της, με τη γιορτή της Περιτομής.

Γιώργος Σαββίδης - Μητρόπολη Πάφου

Πηγή: aktines.blogspot.gr